

Kom erbij!

Zondag 19 augustus 2018

Gezamenlijke dienst van de Ledevaertkerk te Chaam en RCN-camping De Flaasbloem
Ds. Sara Dondorp

Schriftlezing: Marcus 7:31-37

Verhaal voor de kinderen

Kom erbij! Dat is het thema vanmorgen. Komen jullie erbij?

Dan vertel ik jullie een verhaaltje. Over Daan en zijn nieuwe club.

Daan is pas lid geworden van een knutselclub. Allemaal kinderen die hij nog niet kent. Hij wil er heel graag bij horen. Maar hoe denken die andere kinderen daarover? Die zitten tussendoor steeds op hun mobieltje te kijken. Ze appen met elkaar, ze delen plaatjes en filmpjes. En dan lachen ze er samen over. Daan heeft geen mobieltje. Hij ziet niks van hun grapjes. Alles wat zij doen kan hij niet zien of niet horen, zonder mobiel. Daar wordt hij verdrietig van. En eenzaam. Op een keer vraagt de juf:

“Daan, vind je het leuk op de club?”

Daan kijkt naar zijn tenen en mompelt:

“Ja hoor juf!”

Want hij wil natuurlijk niet laten weten dat het niet goed gaat. Maar de juf is slimmer dan Daan denkt. Die heeft het wel door. Ze kijkt eens goed om zich heen. Ze ziet dat Daan alleen is, en al die anderen met hun mobieltjes. De volgende week heeft ze iets nieuws bedacht. Deze keer staan de stoelen in een kring. Alles is anders. Er staan nu eens geen tafels met knutselspullen. Als iedereen zit, vraagt de juf:

“Wie heeft er een mooi verhaal gedeeld? Of een leuk filmpje?”

De kinderen kijken een beetje naar de grond. Sommigen friemelen wat. Iemand pakt z'n mobieltje. Dan begint Emma ineens te lachen. Ze had iets gezien.

“Wil je het aan ons vertellen, Emma?”

“Ik zet het wel op Instagram!”

“Maar het is toch veel leuker om het te vertellen. dan kunnen we samen lachen.”

Emma houdt haar mobieltje omhoog om het te laten zien. Ze zet het geluid aan en er klinkt vogelgekwetter. Allemaal felgekleurde vogels in een boom. Allemaal door elkaar. Het ziet er inderdaad hel grappig uit.

“Nou”, zegt Emma, “er zijn een heleboel vogels in die boom. En ze praten allemaal door elkaar heen!”

“Vogels praten niet!” roept Tim.

“Ja hoor, deze wel, in vogeltaal. Het is heel leuk!”

“Zullen we eens kijken of er hier ook vogels zijn?” vraagt juf. Ze zet de deur van het clubgebouw open en loopt naar het plein. Daar staan een heleboel bomen. De kinderen komen ook.

“Kom er allemaal maar bij”, roept de juf. En ze vraagt of de kinderen samen vogels kunnen kijken.

“Kijk, dat is een pimpelmees!” roept Daan. Hij weet een heleboel van vogels. Alle kinderen luisteren naar wat Daan vertelt. En niemand kijkt op z'n mobiel.

Verhaal

Lieve mensen,

We hebben tegenwoordig meer manieren dan ooit om voor elkaar bereikbaar te zijn. Of juist onbereikbaar te zijn. Aan de deur, telefoon, via skype, per brief, mail, app, sociale media... Communicatiemiddelen te over, we communiceren ons suf. Natuurlijk heeft het heel veel positieve kanten. Het was nog nooit zo makkelijk om contact te blijven houden met de kleinkinderen in Canada, om maar iets te noemen. Of om even een appje aan de gymnastiekclub te sturen dat je vanmiddag wat later komt. Maar soms is het misschien wel eens te veel. Soms lijkt het bijna een verplichting te worden. Je moet meedoen om erbij te horen. Je hoort erbij als je meedoet. Of misschien ook: je hoort er niet bij als je niet meedoet. Wij mensen hebben een grote behoefte aan er bij horen, allemaal willen we graag gezien of gehoord worden, erkend worden. Vanuit dat verlangen om gehoord te worden, communiceren we, praten we met elkaar, schrijven we elkaar. Daar hebben we wel iets voor over.

Het verlangen om gehoord te worden, daar gaat het vanmorgen om. Onderweg ergens in het buitenland komt Jezus een dove tegen. Nee, die dove komt Jezus tegen. Zijn vrienden hebben hem naar Jezus toe gebracht. Dat neem ik tenminste aan: mensen brengen deze man bij Jezus. Om hem te helpen, om hem van zijn kwaal af te helpen. Hij staat er dus niet helemaal alleen voor. De man is doof en hij spreekt gebrekkig. Dat is alles wat we van hem weten. Niet zijn naam. Van deze man kennen we alleen zijn gebrek. Blijkbaar is dat wat hij voor zijn vrienden is: die doofstomme. Van deze man zien de mensen alleen wat hij niet kan. Hij kan niet horen en hij kan niet goed praten. Wie hij is, wat zijn verlangen is of zijn droom, dat weten we niet.

Jezus neemt deze man apart. Weg van alle andere mensen. Weg van de mensen die alleen zijn ziekte zien. Praten met deze man heeft geen zin, dat hoort hij niet. Jezus doet iets anders. Hij raakt hem aan. Raakt zijn oren aan. Zijn oren en zijn tong. Met een beetje speeksel. Het doet bijna intiem aan. Zoals een moeder voor haar kind zorgt. Even een schram verzorgen met een beetje spuug. Dat helpt. Een liefdevolle, intieme aanraking. Daarmee is Jezus op zoek naar de mens achter de ziekte. 'Ga open!' roept hij de man toe. Hij zoekt naar een weg om met hem te kunnen communiceren. Naar zijn weg om met andere mensen te kunnen praten. Om zich te laten kennen als wie hij werkelijk is. Niet een 'rare doofstomme', maar een mens met verlangens. Een mens die zijn verlangens kenbaar wil kunnen maken. Deze man zat opgesloten in zijn beperking. Door zijn doofheid en zijn spraakgebrek kon hij zich niet uiten. Het kan haast niet anders dan dat hij daar eenzaam van werd. Opgesloten in zijn eigen wereld. Zonder wezenlijk contact. 'Ga open' roept Jezus. Zoiets als 'Kom erbij', 'doe met ons mee!' Maar tegelijkertijd betekent het meer. Het is ook een vraag naar wie deze man werkelijk is. 'Ga open' in de zin van: ik wil jou zien zoals je bent! Ik wil jou horen! Ik verlang er naar om jou als medemens te erkennen. Om van jou te horen wat jou bezielt, wat jou beweegt! Jezus maakt voor deze mens werkelijk contact mogelijk. Contact van mens tot mens, contact van ziel tot ziel. Dat is een heel kwetsbaar en intiem gebeuren. Iets persoonlijks, iets tussen deze twee mensen. En tegelijkertijd is het voor die man iets heel bijzonders. Zijn hele leven is erdoor op z'n kop gezet. Er gaan voor hem deuren open die altijd gesloten waren. Hij zal vast uitzinnig van vreugde zijn geweest.

Tot nu toe was dit een verhaal over de mogelijkheid van communicatie. Maar ineens loopt het heel anders af. Blijkbaar is Jezus met deze man terug naar de omstanders gegaan. Het staat er niet met zoveel woorden. Nadat Jezus deze mens apart heeft genomen en heeft aangeraakt, spreekt hij de omstanders aan. Hij verbiedt ze om wat er gebeurd is verder te vertellen. Waarom eigenlijk? Het is toch een vreugdevolle gebeurtenis. Die man kan horen en praten, wat hij eerder niet kon. Dat wil je toch verder vertellen! Tja, we weten hoe dat meestal gaat. Voor je er erg in hebt wordt het een sensatieverhaal. In onze tijden van Facebook en Twitter verbaast dat ons niet. Het verhaal gaat een eigen leven leiden. Mensen gaan er van alles van vinden. Hebben een oordeel klaar. Mensen die er niet bij waren, die niet weten wat er gebeurd is. Straks gaat Jezus over de tong als een soort tovenaars. Iemand die magische vingers heeft en toverspuug. En dat is precies waar het niet over gaat. Jezus heeft hier niet de wonderdokter uitgehangen, hij heeft een mens gezien in al zijn kwetsbaarheid. Hij heeft een mens bevrijd van zijn beperking. Door het als roddelverhaal te verspreiden, gaat de intimiteit eruit. De liefde die Jezus voor deze mens voelde gaat eruit. Het respect waarmee hij deze mens als medemens aanzag. Dat laat zich niet in een sterk verhaal gieten. Zelfs niet in een berichtje van 140 tekens.

Genezingen die Jezus doet, zijn nooit als wonderverhalen bedoeld. Ze hebben te maken met het menselijk verlangen naar heelheid. In Bijbelse termen spreken we van heil, vrede, zegen. Het verlangen waar de profeet Jesaja over zingt, die profeet die in zijn leven te maken heeft met oorlog en zelfzuchtige machthebbers. Als de profeet hoofdstukken lang heeft geschreven over wat er allemaal mis is in zijn land, besluit hij met een visioen. Over de woestijn die in bloei zal staan. Over de ogen van blinden die geopend zullen worden en over de oren van doven die geopend zullen worden. Er zal water zijn in de woestijn, er zal vreugde zijn! (Jesaja 35) Als Jezus een dove zijn oren opent, gaat het om die vreugde. Jezus brengt de profetische vreugde iets dichterbij. De evangelisten noemen die vreugde: Koninkrijk van God. Of Gods koningschap, Gods heerschappij. Dat is overal waar de vreugde voorop gaat, waar heil en vrede is. Of waar mensen proberen onderweg te zijn naar heil en vrede. Daar horen geen roddels of sterke verhalen in 140 tekens bij. Wat daar wel bij hoort is dat mensen elkaar kunnen zien en horen. Dat mensen elkaar durven erkennen als wie ze zijn: dat we de ander durven zien als de ander is: niet in zijn of haar beperkingen, maar in verlangens en dromen. Als we daar met elkaar over communiceren, maakt 't niet uit hoe. Zolang we maar oprecht tegen de ander durven benaderen vanuit de instelling: Jij bent waardevol zoals je bent. Zodat we tegen de ander durven zeggen; kom erbij!
Amen